

Jernkystens helte

OPGAVE 7

Holdninger og tro 1:

Troen er stærk på disse kanter, hvilket måske har noget at gøre med jeres liv på havet. Når I sidder i båden og kæmper mod bølgerne, så er I alle i samme båd og gør jeres pligt: det er jer mod havet. Men når I ikke er i båden, så er spørgsmålet om tro vigtigt. Nogle redningsfolk vil ikke sejle med folk, der ikke er stærke i troen. Andre vil ikke sejle med nogen, der tror stærkt på gud. Hvorfor er det egentlig sådan?

1. Se introen til 7. afsnit af TV-serien "Guds Børn".
2. Læs teksten nedenfor. Enten i fællesskab i klassen, i fællesskab i gruppen eller hver for sig.
3. Besvar i fællesskab i gruppen følgende spørgsmål:

<i>Hvem er det pastor Carl Moe snakker om, når han siger: "Hvem hin nat af-lagde Gud et løfte og ikke holder det, vandrere lige ind i helvede."</i>	
<i>Hvilket løfte er det?</i>	
<i>Hvorfor mente nogen, at det var farligt at tro for meget på Gud, når man var redningsmand?</i>	

TROENDE OG IKKE-TROENDE I REDNINGSVÆSENET

Kristendommen, herunder også Indre Mission, bragte mange kystboere ud af den mørke periode i 1860-70'erne og ind i en materielt og åndeligt set rigere periode - fri af drikfældighedens svøbe. Samarbejdet inden for redningsmandskabet kunne let lide skår, hvis meningsudvekslingen mellem troende og ikke-troende redningsmænd blev for kraftig, eller når besætningen skulle vælge deres bådformand. Når der skulle antages nye folk, gav det tilsvarende problemer - afhængig af, om vedkommende tilhørte stedets trosretning eller ikke. Ved den store ulykke den 21. november 1893 druknede 49 Vestkyst-fiskere, heraf 27 fiskere fra Harboøre. Begravelsen af især Harboøre-fiskerne bragte store dele af den københavnske presse på tæerne. Udlægningen af pastor Carl Moes tale for de omkomne trak grænserne mellem Indre Mission og andre trosretninger urimelig skarpt op: *"Et vantro menneske er et stykke kød uden ånd, en muldvarp, en træl af hovmod, forfængelighed, gerrighed og kødets lyst. Hvem, der hin nat aflagde Gud et løfte og ikke holder det, vandrer lige ind i helvede"*.

Ved ulykken den 21. november 1893, da redningsbåden fra Liløre bragte seks mand i land fra en fiskerbåd, var to af opsynsmand, Niels Pedersen Lilørs, sønner gået med frivilligt. De omkom den 25. januar 1897 sammen med opsynsmandens svigersøn, da redningsbåden kæntrade og drev i land nord for Vrist landingsplads, efter at man havde fejlfortolket en dampskibslanterne som et lys fra en af fiskerbådene. Alle 12 mand i redningsbåden omkom. Årsagen til ulykken er aldrig blevet opklaret. Sønnerne hørte til missionens mest fanatiske tilhængere, og københavnske journalister gav udtryk for, at Indre Missions folk ikke burde være ansat i Redningsvæsenet, da de var *"forblindede i deres tro og i virkeligheden tænkte mere på deres egen sjælelige frelse ved offervilligheden end på deres medbrødres redning"*. Indre Missions-folkene blev betegnet som *"blinde redskaber i vanviddets og fanatismens vold, som bød dem at gå i døden med glade miner"*. Som svar på journalisternes udlægning forklarede Kristeligt Dagblad og andre aviser, at redningsmandskabet havde været udsat for pres fra de tilstedeværende på stranden, der sagde, at hvis ikke redningsfolkene gik ud *"duede de ikke længere til redningsmandskab"* og ville så selv gå ud med båden. Redningsfolkene blev drevet ud.

Den lokale, A. P. Poulsen, gav følgende udlægning i Højskolebladet: *"Kan hænde, en og anden vil sige, at tro slår ikke til i det oprørte hav, men at det dér fornemmelig kommer an på en god forstand og stærke, øvede arme.. Så tillader jeg mig at anføre, hvad en af de vantro, der hin 21. november [1893] frivilligt gik med i redningsbåden, personligt har udtalt til den, der skriver disse linier: Havde de to brødre Lilleør ikke været med, så var vi såmænd aldrig kommet godt fra det. Men de udviste en dygtighed, kraft og udholdenhed, der var aldeles forbavsende! Skulle slige mænd ikke kunne bruges ved det danske Redningsvæsen, selv om de har tro?"*

Kilde: Andersen, G. T. & Rasmussen, A. H. Hverken for ros eller løn... Den danske kystredningstjeneste 1852-2002, s107-8. Farvandsvæsenet 2002.